

กนกพร สายเขียว 2555: การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร กรณีศึกษา
โครงการไม้ดอกไม้ประดับอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปรินญาการวางผังเมือง
และสภาพแวดล้อมมหำบัณฑิต สาขาการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม
ภาควิชาการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
อาจารย์สุภาพร แก้วกอ เลี่ยวไพโรจน์, D.Tech.Sc. 260 หน้า

ประเทศไทยมีแหล่งเกษตรกรรมหลายแห่งที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรได้ อย่างไรก็ตาม โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรบางแห่งไม่ประสบความสำเร็จด้านการท่องเที่ยว เช่น โครงการไม้ดอกไม้ประดับอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2547 เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร โครงการนี้ประสบความสำเร็จในด้านการจำหน่ายและขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ แต่ไม่ประสบความสำเร็จในด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สาเหตุหนึ่งเนื่องจากขาดการประเมินศักยภาพพื้นที่ก่อนการพัฒนาโครงการ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครื่องมือในการประเมินศักยภาพพื้นที่ศึกษาข้อจำกัดและอุปสรรคในการพัฒนาพื้นที่จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการ ผู้ซื้อและหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาโครงการไม้ดอกไม้ประดับอำเภอบางกรวยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎี พร้อมทั้งศึกษาเกณฑ์การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการเกษตร และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างเกณฑ์ในการประเมินศักยภาพพื้นที่ที่ต้องการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้งนี้หน่วยงานหรือท้องถิ่นที่ต้องการพัฒนาพื้นที่ของตนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถนำเกณฑ์นี้ไปประยุกต์ใช้ประเมินศักยภาพพื้นที่ก่อนการดำเนินโครงการได้

ผลการศึกษาโครงการไม้ดอกไม้ประดับอำเภอบางกรวย พบว่า ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกับผู้วิจัยว่าพื้นที่โครงการมีระดับศักยภาพมาก ในขณะที่ผู้ซื้อส่วนใหญ่มีความเห็นว่าระดับศักยภาพปานกลาง ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาโครงการนี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ (1) กลุ่มผู้ประกอบการไม่มีความเข้มแข็ง (2) ขาดการประชาสัมพันธ์โครงการ (3) ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว และมีข้อจำกัดด้านงบประมาณจากภาครัฐ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการพัฒนาโดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในพื้นที่รวมกลุ่มกันเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง มีการขยายพันธมิตร ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์โครงการ และสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยวโดยอาศัยความร่วมมือของผู้ประกอบการในพื้นที่